

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University

Term End Examination January – 2026

Course	: BCOM HONS.	Date	: 14/02/2026
Subject Code	: MDC201-BC	Time	: 03:00pm to 05:15pm
Subject Name	: માનવ પર્યાવરણ	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

- પ્રશ્ન-1 પર્યાવરણ એટલે શું? પર્યાવરણના વિવિધ ઘટકો સમજાવો
અથવા
કુદરતી સંસાધનો અર્થ જણાવી તેના વિવિધ પ્રકારો જણાવો 14
- પ્રશ્ન-2 પ્રદૂષણનો અર્થ આપી તેના કારણો, પ્રકારો, અસરો, અને સૂચનો સમજાવો.
અથવા
જૈવ વિવિધતા એટલે શું જૈવ વિવિધતા અને સરક્ષણ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. 14
- પ્રશ્ન-3 જળવાયુ પરિવર્તનનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો અને કારણો સમજાવો.
અથવા
કચરો વ્યવસ્થાપન (Waste Management)નો અર્થ, ઘટકો, વ્યૂહરચના અને પડકારો સમજાવો. 14
- પ્રશ્ન-4 વાયુ (પ્રદૂષણ નિવારણ અને નિયંત્રણ) અધિનિયમ 1981 સમજાવો.
અથવા
શહેરીકરણનો અર્થ આપી તેના કારણો અને શહેરીકરણની પર્યાવરણ પર થતી અસરો સમજાવો. 14
- પ્રશ્ન-5 (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 09
1. જળ પ્રદૂષણનો અર્થ આપી તેના મૂળભૂત કારણો સમજાવો.
 2. હરિયાણી ક્રાંતિનો અર્થ આપી તેના ફાયદા જણાવો.
 3. ભૂમિ પ્રદૂષણનો અર્થ આપો
 4. જળ સંબંધી અને હવા પ્રદૂષણ સંબંધી સમસ્યાઓ સમજાવો
 5. મોન્ટ્રિયલ પ્રોટોકોલ 1987 સમજાવો
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. 05
- 1 વન્ય જીવ સંરક્ષણ અધિનિયમ કયારે અમલમાં આવ્યો?
(A) 1976 (B) 1972 (C) 1974 (D) 1979
 - 2 પ્રદૂષણ નિવારણ અને નિયંત્રણ અધિનિયમ કયારે પસાર થયો.
(A) 1985 (B) 1981 (C) 1980 (D) 1930
 - 3 જળ પ્રદૂષણની અસર સૌથી વધારે કોને થાય છે?
(A) વૃક્ષો (B) માછલીઓ અને પાણીમાં વસનારા જીવ (C) હવા (D) વાદળ
 - 4 ક્લાઇમેટ-સ્માર્ટ એગ્રીકલ્ચર (CSA) નું પ્રાથમિક લક્ષ્ય શું છે?
(A) જંતુનાશકોનો ઉપયોગ વધારવા માટે (B) કાર્બન ઉત્સર્જન વધારવા માટે
(C) ખાતરી કરવી કે કૃષિ પદ્ધતિઓ આબોહવા પરિવર્તન માટે સ્થિતિસ્થાપક છે (D) પાક ઉત્પાદન ઘટાડવા માટે
 - 5 નીચેના પૈકી વાયુ શહેરના વિસ્તારોમાં વાયુ પ્રદૂષણમાં મુખ્યત્વે ઉમેરે છે?
(A) ઓક્સીજન (B) કાર્બન ડાયોક્સાઇડ (C) મિથેન (D) નાઇટ્રોજન